

Prinsesse Mononoke

Animation i verdensklasse Af Kirsten Köneke

"Prinsesse Mononoke" er en japansk animationsfilm, som fortæller et eventyr om en prinsesse og gør det til en økologisk fabel. Det er den oscarbelønnede japanske instruktør Miyazakis film fra 1997 – den film der for alvor gjorde ham kendt over hele verden. Filmen er håndtegnet med enkelte elementer af computergrafik. Der er to meget gode grunde til at se filmen: den ene er, at det virkelig er animation i verdensklasse. Det er ikke så meget figurerne, men de utrolig smukke, håndkolorerede landskaber, de færdes i. Miyazaki har sagt, at han er inspireret af Andrej Tarkovskijs film "Nostalghia", og at nostalgi er en universel følelse. Skovens tabte skønhed gennemsyrrer filmen.

Den anden gode grund til at se filmen er historien. Filmen er en øko-fabel, fortalt for børn. Men som i et eventyr af H.C. Andersen er der mange lag. Den store konflikt er mellem menneskene og skoven. Menneskenes udnyttelse af naturen og samtidige ødelæggelse af den. Men det er ikke den klassiske sort-hvide fortælling. Der er mange flere nuancer. For at citere Miyazaki selv: 'Det er ikke onde mennesker, der ødelægger skovene'. Miyazakis medfølelse gennemsyrrer filmen. Det er en uløst og uløselig konflikt. Måske er der håb forude, for man må ikke tage håbet fra et barn. Men det er vanskeligt, og fordi vi ødelægger, mister vi måske for stedse noget helligt, som vi har glemt eksistensen af. Der er i filmen et åndeløst smukt billede af skovens Gud – en mangetakket hjort i en lysning. Det lyder banalt – det er det ikke i sammenhængen, når man ser filmen.

Men det er ikke nostalgi det hele. Filmen er en spændende og levende historie om drengen Ashitaka, der rammes af en forbandelse og må drage ud i verden for at finde en kur. Den eneste vejledning han får er: Drag ud i verden og se selv med åbne øjne. Undervejs møder han prinsesse Mononoke, en pige, der er opfostret af ulve, og mere dyr end menneske. Begge kommer i konflikt med Eboshi, en magtfuld dronning, der med hård hånd leder det minesamfund, der truer skoven.

Det er en japansk film teksten på dansk. For den interesserede voksne, kan det anbefales at læse et engelsk interview med Miyazaki på nettet: Miyazaki on Mononoke-hime. Det uddyber og forklarer mange henvisninger til japansk historie og kultur og Miyazakis egne tanker med filmen. Men filmen kan sagtens ses og nydes uden 'forkundskaber' af både større børn og voksne. Det fortærskede slogan 'en kvalitetsfilm for hele familien' gælder virkelig her. Det er også en film fuld af humor, som da vor helt redder en minearbejder, og hans kone siger: "Åh nej, det var en skam, du reddede det uduelige drog. Jeg ville meget hellere have haft dig!" Det er en alvorlig film – men som alle gode historier fuld af gru og gys, eventyr og latter. Det er også en lang film. Da filmen skulle distribueres på det amerikanske marked er der en vandrehistorie om, at Miyazaki fremsendte et samuraisværd med inskriptionen: 'No cuts'. Nærværende anmelder er enig. Filmen er ikke et øjeblik for lang.

Filmfakta

Monomoke-hime – Japan 1997 – Instr. + manus: Hayao Miyazaki – 133 min. – Dansk biografpremiere d. 17/9 2004 (repremiere 2010) og på DVD d. 8/3 2011 – Distribution/pressebilleder © Camera Film/Scanbox (CVLI) – Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=7943&area=4>

<https://www.eyeforfilm.co.uk/review/princess-mononoke-film-review-by-anton-bitel>

<https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/library/film/092799princess-film-review.html>